

Restorasyon, camiyi kiliseye çevirdi

MUSTAFA YÜKSEL

23/08/2011

İzmir'in Çeşme ilçesine bağlı Alaçatı beldesindeki tarihî Pazaryeri Camii, geçirdiği restorasyondan sonra, cemaati şaşkına çevirdi.

Kilise döneminden kalma tasvirler, figürler, heykelcikler ve altar (adak yeri) gibi eserler gün yüzüne çıkarılmış, ancak bir cami için vazgeçilmez olan minber, kürsü ve müezzin mahfilini konulmamıştı. Ne musalla taşı ne de şadırvan vardı. İzmir Müftülüğü, camiyi inceleyip skandalı raporlaştırdı. İlçe müftülüğü de çareyi camiye geçici minber koymakta buldu. İl Özel İdaresi'nden sağladığı kaynakla restorasyonu yaptıran CHP'li Belediye Başkanı Muhittin Dalgıç ise "Art niyet yok. Eksikler giderilecek." diyor.

Beldedeki en eski tarihî yapı olan Alaçatı Pazaryeri Camii, 1874 yılında Yuhannis Halapas tarafından Ayios Konstantinos kilisesi olarak inşa edildi. Cumhuriyet'in kurulduğu yıllarda Atatürk tarafından camiye dönüştürüldü. Bakımsızlıktan harabeye dönen cami için Alaçatı Belediyesi 2009 yılı Eylül ayında restorasyon çalışması başlattı, ancak bu çalışma, cemaati memnun etmedi. Camide kilise döneminde yapılan mermer sütunlardaki tasvirler, figürler, heykelcikler ve altar (adak yeri) gibi eserler gün yüzüne çıkarılırken mihrap başta olmak üzere camiye ait kısımlar ihmal edildi.

Camide inceleme yaparak eksikleri tespit eden İzmir İl Müftülüğü, 29 Eylül 2010 tarihinde bir rapor hazırladı. Raporunda, caminin durumu gözler önüne seriliyor. İzmir Valisi M. Cahit Kıracı'ya da sunulan keşif raporunda şunlar kaydediliyor: "Restorasyondan önce var olan minber ve kürsünün, bir caminin iç mimarisinin esas unsurlarından olması hasebiyle yerine konulmaları talep edildi. Sol tarafta bulunan altınlar, camide bulunmaması gereken görüntülerdir. Mimari tarzına uygun olarak, estetik bir şekilde, ziyaretçiler geldiğinde otomatik olarak açılacak, sair zamanlarda kapatılacak bir sistem yapılmalı. Restorasyondan önce var olan abdest alma yerleri, cami avlusunda uygun bir yere yeniden yapılmalı."

Caminin mülkiyetinin Alaçatı Belediyesi'ne ait olduğunu belirten İlçe Müftüsü Yahya Akman, caminin dış çevresinin restorasyonundan memnun olduklarını ancak içindeki çalışmaların kendilerini rahatsız ettiğini söyledi. Namaz kıldırılan mihrabın hiçbir şekilde restorasyondan geçmediğini vurgulayan Müftü Akman, boyalarının döküldüğüne dikkat çekti. Akman, "Caminin her tarafı restore ediliyor ama mihraba bir fırça bile vurulmuyor. Restorasyondan önce kürsümüz, minberimiz, müezzinliğimiz, mahfilde düz bir namaz kılma yeri vardı. Kürsü ve minber çıkarıldı. 'Restorasyon projesinde bunlar yok.' diye tekrar yerlerine koyulmadı." dedi.

Alaçatı'nın 10 bin olan nüfusunun yazın 100 bine kadar yükseldiğine dikkat çeken AK Parti İl Genel Meclis Üyesi Arif Barata da mihrabın görüntüsünün içler acısı olduğunu kaydetti. İl Özel İdaresi'nden yaklaşık 2 milyon lira kaynak aktardıklarının altını çizen Barata, sağlıklı bir restorasyon yapılmamasını eleştirdi. Cami tarafında eksik kalan işler SİT gerekçesiyle yapılmamışsa kilise tarafında nasıl çalışma yapıldığının soru işaretleri oluşturduğunu kaydeden Barata, ortaya çıkan tablonun cemaati derinden yaraladığını söyledi. Caminin eksikliklerini tamamlayacaklarını açıklayan Alaçatı Belediye Başkanı Muhittin Dalgıç, "Art niyet yok. Eksiklerin giderilmesi için talimat verdim." şeklinde konuştu.